

บทที่ ๑

สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ด้านลักษณะทางกายภาพ

● ท่าเลที่ตั้ง

จังหวัดสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ ประมาณ 645 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากจังหวัดสงขลาและภูเก็ตซึ่งเป็นจังหวัดสำคัญในภาคใต้ 400 และ 300 กิโลเมตรตามลำดับ มีเนื้อที่ประมาณ 13,079.61 ตารางกิโลเมตร หรือ 8,174,758.61 ไร่ มีเนื้อที่มากเป็นอันดับ 6 ของประเทศ และมีพื้นที่มากที่สุดใภาคใต้ ฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความยาวประมาณ 156 กิโลเมตร มีเกาะขนาดใหญ่เป็นที่รู้จักในระดับประเทศ เช่น เกาะสมุย เกาะพะงัน และหมู่เกาะอ่างทอง มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดชุมพรและอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราช และกระบี่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพังงาและระนอง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอ่าวไทยและจังหวัดนครศรีธรรมราช

● ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีลักษณะภูมิประเทศประมาณร้อยละ ๔๙ ของพื้นที่เป็นภูเขา ภูเขาสำคัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ เทือกเขาบรรทัด เทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งทอดยาวผ่านเนื้อที่จังหวัดใกล้เคียงหลายจังหวัด และทอดเปิดสู่อ่าวไทยเทือกเขาภูเก็ตด้านตะวันตก เป็นต้นกำเนิดลุ่มน้ำใหญ่น้อย รวม ๑๔ ลุ่มน้ำ จนได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งลุ่มน้ำ แม่น้ำลำคลองทุกสายล้วนไหลลงสู่อ่าวไทย จากฝั่งตะวันตกพื้นที่ลาดเอียงไปทางทิศตะวันออก ซึ่งมีลักษณะคล้ายกระทงหาง ภูมิประเทศของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยสรุปมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง ภูเขาสลับซับซ้อน ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอคีรีรัฐนิคม พระแสง พนมท่าฉาง ไชยา ท่าชนะ เวียงสระ ชัยบุรี และอำเภอวิภาวดี
2. ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงด้านตะวันออก ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมือง ดอนสัก กาญจนดิษฐ์ เวียงสระ และบ้านนาสาร
3. ภูมิประเทศที่เป็นที่ราบสูงตอนกลางส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมือง พุนพิน เคียนซา พระแสง พนมบ้านนาเดิม ท่าชนะ ท่าฉาง และไชยา
4. ภูมิประเทศเป็นที่ราบชายฝั่งทะเล ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองและพุนพิน
5. ลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะในอ่าวไทย ได้แก่ พื้นที่อำเภอเกาะสมุย เกาะพะงัน หมู่เกาะอ่างทอง และเกาะบริวาร รวม ๔๒ เกาะ

- **ลักษณะภูมิอากาศ**

ภาคีได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเกิดบริเวณทะเลอันดามันบ้างเป็นครั้งคราว เนื่องจากมีแนวเทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาภูเก็ท และเทือกเขานครศรีธรรมราช แถบบริเวณจังหวัดระนอง จังหวัดชุมพร จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแนวช่วยลดอิทธิพลของลมมรสุม ดังกล่าว จังหวัดสุราษฎร์ธานี จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือปกติจะมีแหล่งกำเนิดบริเวณทะเลจีนใต้และอ่าวไทย และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย จึงมีช่วงฤดูฝนยาวนานระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมกราคม โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๑.๑๖ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๔.๕๑ องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๒๙.๕๙ มิลลิเมตร ต่อปี

- **แหล่งน้ำธรรมชาติ**

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีลุ่มน้ำใหญ่น้อยรวม 14 ลุ่มน้ำ แต่ละลุ่มน้ำมีแม่น้ำ และร่องน้ำหลายสายทุกสายล้วนลงสู่อ่าวไทย แม่น้ำในสุราษฎร์ธานี ตัดขวางคาบสมุทร ออกสู่ทะเล ด้านตะวันออก ในอดีตอาศัยเครือข่ายแม่น้ำเดินทางติดต่อถึงกัน และติดต่อกับเมืองชายฝั่งแม่น้ำที่มีลักษณะทางอุทกวิทยาที่สำคัญของสุราษฎร์ธานี คือ แม่น้ำตาปี แม่น้ำพุมดวง ซึ่งเป็นเส้นเลือดใหญ่ของชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี แม่น้ำที่สำคัญของจังหวัดมี 2 สาย คือ

แม่น้ำพุมดวง เกิดจากคลองแสง คลองสก และคลองยันไหลผ่าน อำเภอบ้านตาขุน อำเภอคีรีรัฐนิคม และ อำเภอกาหลง บรรจบกับแม่น้ำตาปีที่ อำเภอฟุนพิน ยาวประมาณ 80 กิโลเมตร ปริมาณน้ำเฉลี่ย 6,600 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี

แม่น้ำตาปี เป็นแม่น้ำสายใหญ่ที่สุดในภาคใต้ของประเทศไทย มีต้นน้ำอยู่ที่เทือกเขาหลวง อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช และไหลสู่อ่าวไทยที่อำเภอบ้านดอนอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี แม่น้ำตาปีเป็นชื่อที่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2458 และได้กระทำคำสั่งประกาศเป็นทางการโดยมี มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ลงนามในประกาศ ณ วันที่ 29 สิงหาคม 2458 เดิมแม่น้ำปี มีชื่อว่า “แม่น้ำหลวง” เพราะต้นกำเนิดของแม่น้ำสายนี้อยู่ที่ภูเขาหลวงซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดของทิวเขานครศรีธรรมราช อยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ไหลผ่านอำเภอฉวาง อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านอำเภอพะแสง อำเภอบ้านนาสาร อำเภอเคียนซา อำเภอพุนพิน และไหลออกสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแม่น้ำสายยาวที่สุดของภาคใต้เนื่องจากแม่น้ำหลวง มีความยาวมาก ชาวพื้นเมืองจึงเรียกชื่อแม่น้ำสายนี้ต่างกันออกไปตามตำบลที่ไหลผ่าน เช่น เรียกแม่น้ำท่าข้าม แม่น้ำบ้านดอนบ้าง ประกอบกับแม่น้ำสายนี้เป็นแม่น้ำที่ใหญ่กว่าแม่น้ำใด ๆ ในพระราชอาณาจักรมณฑลทักษิไน ท้องที่ลุ่มแม่น้ำสายนี้เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีความสำคัญ ทั้งแก่การเพาะปลูก และค้าขายนับเป็นแม่น้ำสำคัญมากสายหนึ่งของอาณาจักรสยาม ด้วยเหตุที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปประทับที่พระตำหนักสวนสราญรมย์ ที่ท่าข้ามเมือง สุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2458 จึงมีพระราชดำรัสว่า เห็นสมควร จะให้มีชื่อไว้เป็นหลักฐานตลอดทั้งลำน้ำ เพื่อให้เป็นการสะดวก แก่ประชาชน และวิชาภูมิศาสตร์สืบไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อแม่น้ำสายนี้ว่าแม่น้ำตาปี โดยนับตั้งแต่ปากน้ำออกทะเล ถึงเกาะปราบขึ้นไปถึงเมืองสุราษฎร์ธานี ถึงปากแม่น้ำพุมดวง (ที่อำเภอฟุนพิน ตรงบริเวณตอนเหนือของสะพานรถไฟพระจุลจอมเกล้าไปเล็กน้อย) ตั้งแต่ปากแม่น้ำพุมดวงขึ้นไปถึงปากคลองสินปุน ตั้งแต่ปากคลองสินปุนไปถึงคลองกะเปียด

ตั้งแต่คลองกะเปียดขึ้นไปถึงสำนักบันไดสามชั้น บนสันเขาหลวง ซึ่งเป็นต้นน้ำ พร้อมกันกับการพระราชทานชื่อแม่น้ำตาปี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทาน ชื่อเมืองไชยา (ที่บ้านดอน) เป็นเมืองสุราษฎร์ธานี คล้ายกับชื่อแม่น้ำตาปี และเมืองสุราษฎร์ (สุราษฎร์) ในประเทศอินเดีย ซึ่งแม่น้ำตาปีตั้งต้นจากภูเขาสัตตปุระ ไหลลงสู่มหาสมุทรอินเดียทางอ่าวแคมเบย์ และริมฝั่งซ้ายของปากแม่น้ำนี้มีเมืองชื่อว่า สุราษฎร์ ตั้งอยู่ สภาพของเมืองทั้งสองคล้ายคลึงกัน ประกอบกับทรงทราบว่า ชาวเมือง สุราษฎร์ธานีเป็นผู้มีคุณธรรม ยึดมั่นในหลักพระพุทธศาสนาสอดคล้องกับความหมายของสุราษฎร์ธานี พร้อมกันนี้ได้ทรงพระราชทานนาม พระตำหนักที่ชาวเมืองสร้างถวายเป็นที่ประทับบนควนท่าข้ามว่าสวนสราญรมย์ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาล แม่น้ำตาปี มีสภาพลุ่มน้ำ ซึ่งสามารถแบ่งเขตลุ่มน้ำสาขา ในการศึกษาวิเคราะห์ปริมาณน้ำและการจัดเก็บข้อมูลของลุ่มน้ำ ได้แบ่งเป็นลุ่มน้ำสาขาตามที่คณะกรรมการอุทกวิทยาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้จัดทำขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2536 และการวิเคราะห์ด้านสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ปี 2548 จำนวน 8 ลุ่มน้ำ ดังนี้

ชื่อลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่น้ำ (ไร่)
คลองจันดี	410,532
แม่น้ำตาปีตอนบน	932,185
คลองสินปุน	568,107
คลองอิปัน	1,300,884
แม่น้ำตาปีตอนล่าง	2,247,218
คลองสก	752,956
คลองแสง	909,548
คลองพุมดวงตอนล่าง	1,252,130
รวม (ไร่)	8,373,560

ที่มา : งานวิจัยเรื่องรักษ์แม่ตาปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

1.2 ด้านการปกครองและประชากร

● การปกครอง

- 1) การปกครองท้องที่ แบ่งการปกครอง เป็น 19 อำเภอ 128 ตำบล 1,074 หมู่บ้าน 419,524 บ้าน ประชากรทั้งสิ้นจำนวน 1,031,812 คน ชาย 509,947 คน หญิง 521,865 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556)
- 2) โครงสร้างบริหารราชการส่วนภูมิภาค และ ส่วนกลาง แบ่งเป็น
  - 2.1) หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีทั้งหมด 34 หน่วยงาน
  - 2.2) หน่วยราชการบริหารส่วนกลาง มี 125 หน่วยงาน
  - 2.3) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงอื่นๆ จำนวน 21 หน่วยงาน
  - 2.4) หน่วยงานอิสระของรัฐ 3 หน่วยงาน
- 3) การปกครองท้องถิ่น มีหน่วยการปกครอง 3 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 36 แห่ง (เทศบาลนคร 2 แห่ง ได้แก่เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี เทศบาลนครเกาะสมุย เทศบาลเมือง 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองดอนสัก เทศบาลเมืองท่าข้าม เทศบาลเมืองนาสาร เทศบาลตำบล 31 แห่ง) องค์การบริหารส่วนตำบล 102 แห่ง

● ประชากร

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีประชากร จำนวน 1,031,812 คน ชาย 509,947 คน หญิง 521,865 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมือง รองลงมา คือ อำเภอกาญจนดิษฐ์ และอำเภอพุนพิน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก นอกจากนี้ ยังประกอบอาชีพทางด้านปลูกล้วย ปรมง อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ด้วย

จำนวนประชากรในเขตอำเภอ และเทศบาล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

ลำดับที่	สำนักทะเบียน	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
1	อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	8,691	9,852	18,543	5,949
	เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี	60,516	66,766	127,282	66,693
	เทศบาลตำบลวัดประดู่	7,255	7,684	14,939	7,325
	เทศบาลตำบลขุนทะเล	6,181	6,517	12,698	9,188
	รวม	82,643	90,819	173,462	89,155
2	อำเภอพุนพิน	36,382	36,020	72,402	30,394
	เทศบาลเมืองท่าข้าม	9,850	10,244	20,094	8,546
	รวม	46,232	46,264	92,496	38,940
3	บ้านนาสาร	25,056	25,653	50,709	16,446
	เทศบาลเมืองนาสาร	9,751	10,046	19,797	7,373
	รวม	34,807	35,699	70,506	23,819
4	อำเภอกาญจนดิษฐ์	37,925	38,440	76,365	27,827
	เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์	4,570	4,924	9,494	4,142
	เทศบาลตำบลท่าทองใหม่	3,314	3,359	6,673	2,617
	เทศบาลตำบลช้างซ้าย	5,331	5,377	10,708	3,476
	รวม	51,140	52,100	103,240	38,062

ลำดับที่	สำนักทะเบียน	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
5	อำเภอพระแสง	30,938	30,415	61,353	21,486
	เทศบาลตำบลบางสวรรค์	1,919	1,946	3,865	1,565
	เทศบาลตำบลย่านดินแดง	1,262	1,337	2,599	986
	รวม	34,119	33,698	67,817	24,037
6	อำเภอบ้านตาขุน	4,487	4,431	8,918	3,461
	เทศบาลตำบลบ้านตาขุน	1,222	1,244	2,466	1,640
	เทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหวาน	2,285	2,226	4,511	1,737
	รวม	7,994	7,901	15,895	6,838
7	อำเภอพนม	11,979	11,572	23,551	8,220
	เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น	2,565	2,525	5,090	1,823
	เทศบาลตำบลพนม	4,683	4,626	9,309	3,090
	รวม	19,227	18,723	37,950	13,133
8	อำเภอสวีร์รัฐนิคม	20,810	20,869	41,679	15,255
	เทศบาลตำบลท่าขนอน	960	970	1,930	984
	รวม	21,770	21,839	43,609	16,239
9	อำเภอท่าชนะ	25,557	25,201	50,758	19,732
	เทศบาลตำบลท่าชนะ	1,472	1,551	3,023	1,550
	รวม	27,029	26,752	53,781	21,282

ลำดับที่	สำนักทะเบียน	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
10	อำเภอไชยา	18,372	18,953	37,325	14,257
	เทศบาลตำบลพุมเรียง	3,787	3,973	7,760	2,470
	เทศบาลตำบลตลาดไชยา	2,503	2,726	5,229	2,682
	รวม	24,662	25,652	50,314	19,409
11	อำเภอท่าฉาง	14,322	14,099	28,421	10,955
	เทศบาลตำบลท่าฉาง	2,275	2,415	4,690	1,760
	รวม	16,597	16,514	33,111	12,715
12	อำเภอเคียนซา	23,173	22,805	45,978	17,060
	เทศบาลตำบลเคียนซา	916	885	1,801	708
	รวม	24,089	23,690	47,779	17,768
13	อำเภอเวียงสระ	8,255	8,396	16,651	5,903
	เทศบาลตำบลเวียงสระ	4,691	5,105	9,796	5,197
	เทศบาลตำบลบ้านลี้	8,593	8,740	17,333	6,068
	เทศบาลตำบลเขานิพันธ์	3,065	3,178	6,243	2,294
	เทศบาลตำบลทุ่งหลวง	5,278	5,573	10,851	3,625
	รวม	29,882	30,992	60,874	23,087
14	อำเภอบ้านนาเดิม	10,112	10,325	20,437	6,778
	เทศบาลตำบลบ้านนา	1,632	1,726	3,358	1,436
	รวม	11,744	12,051	23,795	8,214

ลำดับที่	ทะเบียน	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
15	อำเภอดอนสัก	12,571	12,596	25,167	9,185
	เทศบาลเมืองดอนสัก	5,712	6,060	11,772	4,958
	รวม	18,283	18,656	36,939	14,143
16	เทศบาลนครเกาะสมุย	30,399	32,107	62,506	43,561
17	อำเภอเกาะพะงัน	4,720	4,638	9,358	9,197
	เทศบาลตำบลเกาะพะงัน	3,208	3,272	6,480	3,831
	รวม	7,928	7,910	15,838	13,028
18	อำเภอชัยบุรี	13,541	13,234	26,775	9,730
	รวม	13,541	13,234	26,775	9,730
19	อำเภอวิภาวดี	7,861	7,264	15,125	6,296
	รวม	7,861	7,264	15,125	6,296
	รวมทั้งหมด	509,947	521,865	1,031,812	439,456

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

เนื่องจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในทุกด้าน เศรษฐกิจมีความมั่นคง ประชากรมีรายได้ค่อนข้างสูง ทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นในธุรกิจและสถานประกอบการต่าง ๆ จำนวนมาก ส่งผลให้มีประชากรจากพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ทั้งภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ อพยพมาทำงานในพื้นที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนมาก แต่ไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านมาให้ถูกต้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี เทศบาลนครเกาะสมุย และอำเภอเกาะพะงัน ทำให้มีประชากรแฝงทั้งจังหวัดประมาณ 250,000 -300,000 คน

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ.2558-2561)

- **สถานการณ์ทางการเมือง**

- คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้กำหนดเขตการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 6 คน การเลือกตั้งแบ่งออกเป็น 6 เขต

- ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2550 และมาตรา 13 มาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 ประกอบมติคณะกรรมการการเลือกตั้งในการประชุมครั้งที่ 54/2555 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2555 คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงประกาศแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ออกเป็นเขตเลือกตั้ง 36 เขตเลือกตั้ง โดยมีสมาชิกเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน

1.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- **ไฟฟ้า**

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้า 2 แห่ง คือ

1. **โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนรัชชประภา** ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านตาขุน สร้างกั้นคลองแสง ตัวเขื่อนสูง 90 เมตร สันเขื่อนยาว 761 เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ 5,640 ล้าน ลบ.ม. มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ขนาด 80 เมกกะวัตต์ จำนวน 3 เครื่อง รวมกำลังการผลิต 240 เมกกะวัตต์ สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้เฉลี่ย ปีละ 544 ล้าน กิโลวัตต์ / ชั่วโมง

2. **โรงไฟฟ้าพลังความร้อนสุราษฎร์ธานี** ตั้งอยู่ถนนสุราษฎร์ – ตะกั่วป่า ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน เป็นโรงไฟฟ้ากังหันแก๊ส มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจำนวน 2 เครื่อง ขนาดกำลังการผลิตเครื่องละ 122 เมกกะวัตต์ รวมกำลังการผลิต 244 เมกกะวัตต์ สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยปีละ 356.24 ล้านกิโลวัตต์ (เดินเครื่องวันละ 4 ชม. คือในช่วงที่มีความต้องการไฟฟ้าสูงสุด)

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีการไฟฟ้า 3 แห่ง คือ

1) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุราษฎร์ธานี รับผิดชอบพื้นที่ อำเภอดอนสัก อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอบ้านนาสาร (ตำบลพรุพี) อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอชัยบุรี อำเภอเวียงสระ อำเภอพระแสง

2) การไฟฟ้าอำเภอพุนพิน รับผิดชอบพื้นที่อำเภอพุนพิน อำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอพนมอำเภอบ้านตาขุน อำเภอไชยา อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอท่าฉาง อำเภอท่าชนะ อำเภอเคียนซา

3) การไฟฟ้าอำเภอเกาะสมุย รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเกาะสมุย อำเภอเกาะพะงัน มีโรงจักรไฟฟ้า 2 แห่ง

● ประปา

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสำนักงานประปาอยู่ในพื้นที่ จำนวน 6 แห่ง ใน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองฯ อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอเกาะสมุย อำเภอบ้านนาสาร อำเภอบ้านตาขุน อำเภอไชยา รวมกำลังผลิตที่ใช้งาน 107,832 ลบ.ม./วัน ในปี 2552 มีอัตราการผลิตน้ำที่ 25,627,680 ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีผู้ใช้น้ำประมาณ 87,518 ราย

● การสื่อสารโทรคมนาคม

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสำนักงานบริการโทรศัพท์ 8 แห่ง ชุมสาย 84 ชุมสาย มีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ 61,646 เลขหมาย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสำนักงานไปรษณีย์โทรเลขในทุกอำเภอของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสามารถให้บริการได้ทุกตำบล แม้บางตำบลไม่มีสำนักงานไปรษณีย์โทรเลขแต่มีสำนักงานไปรษณีย์อนุญาตของเอกชนหรือมอบหมายให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ดำเนินการแทน ตามความตกลงระหว่างการสื่อสารแห่งประเทศไทยกับกระทรวงมหาดไทย

● การคมนาคม การจราจร

1. **ทางรถยนต์** การเดินทางจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง มีเส้นทางที่สำคัญ คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 41 แยกจากถนนเพชรเกษมที่จังหวัดชุมพร เข้าสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อไปจังหวัดนครศรีธรรมราชและสงขลา แยกเข้าสู่ตัวเมืองสุราษฎร์ธานี ที่อำเภอพุนพิน โดยใช้ถนนสาย 401 (สามแยกหนองขรี) การคมนาคมโดยรถยนต์ภายในจังหวัดมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและมีรถโดยสารประจำทางให้บริการระหว่างอำเภอเมือง ไปยังอำเภอต่าง ๆ ทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังมีการคมนาคมระหว่างจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร ระนอง กระบี่ พังงา และภูเก็ต โดยมีรถโดยสารประจำทางรถโดยสารปรับอากาศและรถยนต์ตู้ปรับอากาศให้บริการตลอดทั้งวัน

2. **ทางรถไฟ** รถไฟสายใต้ทุกขบวนผ่านสถานีสุราษฎร์ธานี ในเขตอำเภอพุนพิน ระยะทาง กรุงเทพฯ – สุราษฎร์ธานี ประมาณ 650 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 11 ชั่วโมง สถานีรถไฟห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 13 กิโลเมตร

3. ทางอากาศ มีสนามบินพาณิชย์ 2 แห่ง เป็นสนามบินศุลกากร คือ ท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ในอำเภอพุนพิน ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 25 กิโลเมตร และ ท่าอากาศยานเกาะสมุยตั้งอยู่ในอำเภอเกาะสมุย ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 100 กิโลเมตร ซึ่งท่าอากาศยาน ทั้ง 2 แห่ง ดังกล่าวให้บริการกับสายการบินภายในประเทศ และต่างประเทศ

4. ทางน้ำ มีเรือโดยสารวิ่งรับ-ส่ง ในแม่น้ำตาปี และมีการคมนาคมขนส่งสินค้าทางทะเลจากกรุงเทพฯมายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี และระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอเกาะสมุย และอำเภอเกาะพะงัน รวมทั้งการคมนาคมขนส่งทางน้ำโดยเรือเฟอร์รี่

1.4 ด้านเศรษฐกิจ

สถานการณ์เศรษฐกิจ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (Gross Product : GPP) 128,245 ล้านบาท (ที่มา: สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) มีขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ 2 ของภาคใต้รองจากจังหวัดสงขลา (ร้อยละ 14 ของภาคใต้) และเป็นลำดับที่ 13 ของประเทศ ประกอบกับรายงานจากสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (Gross Regional and Provincial Product) ซึ่งเป็นรายงานเรื่องการกระจายรายได้ จากรายงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นจังหวัดที่มีการกระจายรายได้ต่อครัวเรือนอยู่ในระดับสูง จะเห็นได้ว่า เศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานีค่อนข้างมีเสถียรภาพอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ย 4.3 แต่อย่างไรก็ตาม จะพบว่า สัดส่วนภาคเกษตรซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดได้ลดลงส่วนใน GPP ของจังหวัดจากร้อยละ 39.6 ในปี 2554 เป็น 29.6 ในปี 2555 และพบว่าอัตราการเจริญเติบโตของภาคเกษตรลดลงจนติดลบ (22.1) ในปี 2555 ในขณะที่ภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ ส่วนใหญ่มีการปรับตัวสูงขึ้น

(ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี(พ.ศ.2558-2561)

ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ล้านบาท)

เครื่องชี้เศรษฐกิจจังหวัดเดือน มีนาคม 2557 บ่งชี้เศรษฐกิจจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสัญญาณขยายตัวพิจารณาจาก เครื่องชี้ดัชนีอุปทานขยายตัว สะท้อนจากการผลิตภาคเกษตรกรรม และการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ขยาย แม้ว่าการผลิตภาคบริการจะหดตัว ขณะที่เครื่องชี้ดัชนีอุปสงค์หดตัว สะท้อนจากการบริโภคภาคเอกชน และการใช้จ่ายภาครัฐที่หดตัว แต่มีสัญญาณบ่งชี้ในทิศทางที่ดีขึ้นจากการผลิตการลงทุนภาคเอกชนที่กลับมาขยายตัว ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อยู่ในเกณฑ์ดี แม้อัตราเงินเฟ้อจะปรับตัวสูงขึ้นกว่าเดือนก่อน ตามแนวโน้มของราคาในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม และหมวดพลังงานที่ปรับเพิ่มขึ้น การจ้างงานขยายตัว ตามความต้องการแรงงานที่เพิ่มขึ้นของประกอบการในภาคอุตสาหกรรม และภาคการลงทุน

ข **เศรษฐกิจด้านอุปทาน (การผลิต)** พบว่ามีสัญญาณขยายตัวร้อยละ 7.2 สะท้อนจากการผลิตภาคเกษตรกรรมขยายตัว โดยดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม ขยายตัวร้อยละ 6.5 ตามปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน ที่ขยายตัวร้อยละ 38.8 เป็นผลจากการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มเมื่อหลายปีก่อนเริ่มให้ผลผลิต ขณะที่ปริมาณผลผลิตยางพารา หดตัวร้อยละ 35.1 จากสภาพอากาศที่แห้งแล้งยาวนาน ทำให้การเปิดกรีดยางรอบใหม่ล่าช้ากว่าปีก่อน ขณะที่การประมงหดตัวต่อเนื่องจาก 2 เดือนก่อนตามปริมาณกุ้งขาวที่หดตัว ร้อยละ 58.2 เนื่องจากอยู่ระหว่างรอผลผลิตกุ้งรอบใหม่หลังประสบปัญหาโรคกุ้งระบาด การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัว โดยดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม ขยายตัวร้อยละ 52.5 พิจารณาจากจำนวนโรงงานและทุนจดทะเบียนในภาคอุตสาหกรรม ขยายตัวร้อยละ 2.0 และ 174.0 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มทุนของผู้ประกอบการที่ผลิตไฟโอดีแก๊สเพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นสำคัญ ขณะที่ภาคบริการหดตัว โดยดัชนีผลผลิตภาคบริการ หดตัวร้อยละ 3.1 พิจารณาจากยอดขายที่แจ้งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดค้าส่งค้าปลีก หดตัวร้อยละ 30.4 เป็นผลตามการลดลงของการบริโภคภาคเอกชน ขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวผ่านสนามบินและผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองสมัยยังอยู่ในเกณฑ์ดี

เครื่องชี้ด้านอุปทาน (Supply Side) (สัดส่วนต่อ GDP)	ปี 2556	ปี 2557			
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	YTD
เศรษฐกิจด้านอุปทาน (% yoy)	4.4	-7.6	-6.8	7.2	5.5
ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม (% yoy) (โครงสร้างสัดส่วน 0.279 %)	-1.1	-18.5	-16.4	6.5	14.8
ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (% yoy) (โครงสร้างสัดส่วน 0.200 %)	4.5	57.8	62.1	52.5	23.9
ดัชนีผลผลิตภาคบริการ (% yoy) (โครงสร้างสัดส่วน 0.421 %)	6.7	-15.5	-16.8	-3.1	-0.2

เศรษฐกิจด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) พบว่ามีสัญญาณหดตัวร้อยละ 8.3 สะท้อนจากการบริโภคภาคเอกชนหดตัว พิจารณาจากดัชนีการบริโภคภาคเอกชน หดตัวร้อยละ 12.5 ตามจำนวนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลจดทะเบียนใหม่ หดตัวร้อยละ 47.2 เนื่องจากเทียบกับฐานในปีก่อนที่สูง กระทบปัจจัยลบด้านราคาผลผลิตภาคเกษตรที่ตกต่ำ ส่งผลให้รายได้และกำลังซื้อของเกษตรกรลดลง และการใช้จ่ายภาครัฐ ปรับลดลง พิจารณาจากดัชนีการใช้จ่ายภาครัฐ หดตัวร้อยละ 30.9 เป็นผลจากการเบิกจ่ายรายจ่ายประจำปีและการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนลดลงร้อยละ 1.0 และ 8.0 ตามลำดับ ขณะที่การลงทุนขยายตัว พิจารณาจากดัชนีการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 5.9 พิจารณาจากพื้นที่อนุญาตก่อสร้างรวม และสินเชื่อเพื่อการลงทุนขยายตัวร้อยละ 116.7 และ 4.2 ตามลำดับ เป็นผลจากการเพิ่มทุนของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรม เป็นหลัก

จำนวนโรงงานแยกตามจำพวก ณ วันที่ 15 มีนาคม 2555

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน	เงินทุน	ชาย	หญิง	รวม
1	33	15,796,800	156	41	197
2	127	318,496,883	703	146	849
3	723	63,241,022,239	17,251	11,808	29,059
4	883	63,575,315,922	18,110	11,995	30,105

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.5 ด้านการท่องเที่ยว

สถานการณ์การท่องเที่ยว ภาพรวมการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี 2554 จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 จากจำนวน นักท่องเที่ยว ปี 2554 จำนวน 15.6 ล้านคน รวมมูลค่าทางการท่องเที่ยวเป็นตัวเงิน มูลค่า 2.2 ล้านล้านบาทโดยภาพรวมตัวเลขไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก และมีการคาดการณ์กันอีก 3 ปี ข้างหน้า ตัวเลขนักท่องเที่ยวอาจจะเพิ่มถึงปีละ 30 ล้านคน ในส่วนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวไม่เปลี่ยนแปลง มากนักในปี 2553 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 1,844,427 คน สถานที่เที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวไปเยือนมากที่สุดอันดับ 1 เกาะสมุย 793,180 คน อันดับ 2 เมืองสุราษฎร์ธานี 688,693 คน อันดับ 3 เกาะพะงัน 239,692 คน อันดับ 4 เกาะเต่า 122,862 คน ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและสร้างรายได้ให้กับจังหวัดไม่ต่ำกว่า 30,000 ล้านบาท แต่ในปี 2555 มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น 2,573,355 คน ในขณะที่นักท่องเที่ยวในอำเภอเมืองส่วนใหญ่เป็นชาวไทย แต่นักท่องเที่ยวที่เกาะสมุยส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ รอบปีที่ผ่านๆ มาในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เช่นเกาะสมุย เกาะพะงัน ตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวมีการผันผวนเป็นอย่างมาก สาเหตุส่วนหนึ่งอาจมาจาก วิกฤติเศรษฐกิจในภูมิภาคยุโรป และวิกฤติสถานการณ์ทางการเงินของประเทศสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ทางจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ เกาะเต่า ซึ่งเป็นแหล่งดำน้ำดูปะการังน้ำตื้นที่สวยงามมาก และจากรายงานตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวในพื้นที่เกาะเต่าเพิ่มมากขึ้นทุกปี ในช่วงปี 2554 ที่ผ่านมามีตัวเลขทางการท่องเที่ยวและสถานการณ์ทางการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์วินาศภัยทางการเมือง และเหตุการณ์จากภัยธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม รายได้จาก การท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยปี 2555 มีการประมาณการรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน 24,746.11 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นรายได้จากแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเป็นหลัก

ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยว

อำเภอ	2553			2554			2555		
	ไทย	ต่างชาติ	รวม	ไทย	ต่างชาติ	รวม	ไทย	ต่างชาติ	รวม
เมือง	938,157	41,322	979,479	1,195,313	47,577	1,242,890	1,261,261	64,377	1,325,638
เกาะสมุย	163,783	621,498	785,281	132,858	702,180	835,038	214,100	1,033,617	1,247,717

ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางรายได้จากการท่องเที่ยว

อำเภอ	2553	2554	2555
เมือง	4,493.67	6,649.49	7,066.53
เกาะสมุย	9,228.25	11,518.34	17,679.58

ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

แหล่งท่องเที่ยวเกาะที่สำคัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เกาะสมุย เป็นเกาะที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ตั้งอยู่บริเวณอ่าวไทย พื้นที่ 1 ใน 3 ของเกาะ เป็นที่ราบล้อมรอบภูเขา เกาะมีหาดทรายสวยทรายขาว ชายหาดที่ทอดยาวขนานไปกับทะเล มีต้นมะพร้าว ริมชายหาดและน้ำทะเลใสสวยเกาะพะงัน เป็นเกาะที่ค่อนข้างสงบ มีความร่มรื่นของทิวไม้ริมชายหาด มีหาดทรายขาวและน้ำทะเลที่ใส จึงเป็นเสน่ห์ของเกาะพะงัน โดยบนเกาะพะงันมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง เช่น น้ำตกธารเสด็จ เป็นน้ำตกที่รัชกาลที่ 5 ได้พระราชทานนามไว้ และเสด็จประพาสถึง 14 ครั้ง น้ำตกแพงเป็นน้ำตกที่สวยงามมีหลายชั้น เช่น แพงน้อย ธารน้ำรัก ธารกล้วยไม้มีน้ำตลอดทั้งปี แสดงถึงความสมบูรณ์ของผืนป่า มีทางเดินป่าไปยังโดมศิลา ซึ่งเป็นจุดชมวิวและชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงาม

เกาะเต่า เป็นเกาะที่มีธรรมชาติและความสมบูรณ์ของชีวิตใต้ทะเล สวยงามด้วยแนวปะการังทั้งน้ำตื้นและน้ำลึก หาดทรายขาวสวย

เกาะนางยวน เป็นเกาะที่มีเกาะเล็ก 3 เกาะ เชื่อมกันเวลาที่น้ำลง เป็นเกาะที่มีหาดทรายเนื้อละเอียดขาว น้ำทะเลใส มีปะการังน้ำตื้นและน้ำลึกที่ยังสมบูรณ์และสวยงาม

หมู่เกาะอ่างทอง เป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลแห่งที่สอง ประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ 42 เกาะ ส่วนมากเป็นเกาะหินปูน หมู่เกาะนี้เดิมเป็นเขตหวงห้ามของทหารเรือแต่ก็ได้มีราษฎรอพยพไปตั้งบ้านเรือน โดยประกอบอาชีพทำสวนมะพร้าว จับปลา และเก็บรังนก

เกาะแตน เป็นเกาะที่ตั้งงามด้วยธรรมชาติอันเงียบสงบมีชายหาดที่ยาวประกอบด้วยแนวปะการังและชายฝั่งที่ค่อนข้างสมบูรณ์

ทะเลใน ทะเลสาบกลางภูเขาอยู่บนเกาะแม่เกาะเป็นปรากฏการณ์ทางธรณีวิทยา โดยเกิดจากแอ่งหินปูนที่อยู่ตัวทะเลในลักษณะเป็นวงรี มีทิวทัศน์สวยงาม

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนี้

- แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน คือ สวนโมกขพลาราม พิพิธภัณฑ์แห่งชาติไชยา วัดบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร วัดแก้ววัดหลง วัดเขาสวรรณประดิษฐ์ วัดถ้ำสิงขร พระธาตุศรีสุราษฎร์ พระพุทธรูปใหญ่เจดีย์แหลมสอ พระธาตุหินงู พระพุทธบาทเขาเลห์ วัดถ้ำคูหา วัดเขาพระน้มนม วัดถ้ำน้ำทิพย์
- แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและหัตถกรรม คือ ฟาร์มหอยนางรม หมู่บ้าน ทำไข่เค็มไชยา หมู่บ้านทอผ้าไหมพุมเรียง ศูนย์ฝึกลิง
- แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ คือ อุทยานหมู่เกาะอ่างทอง หาดเฉวง หาดละไม อ่าวท้องตะเคียน อ่าวบางรัก หาดหน้าทอน น้ำตกหินลาด น้ำตกหน้าเมือง หินตา หินยาย เกาะฟาน ทะเลใน เกาะเต่า เกาะนางยวน หาดรี้น อ่าวศรีขัน อ่าวท้องนายปาน น้ำตกแพง น้ำตกธารเสด็จ น้ำตกจอมทอง สระมโนราห์ เขื่อนรัชชประภา อุทยานแห่งชาติเขาสก โครงการจุฬารักษ์ น้ำตกดาตฟ้า ถ้ำขมิ้น น้ำตกเหมืองทวด อุทยานแห่งชาติใต้ร่มเย็น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาท่าเพชร

เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ผู้ติดต่อ	หมายเลขโทรศัพท์
1	กลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านถ้ำผึ้ง	หมู่ที่ 5 ต.ต้นยวน อ.พนม จ.สุฎ	นายบุญทัน บุญชูดำ	089 290 9420 077 397 257
2	กลุ่มชุมชนลีเล็ดน้ำเที่ยว เพื่อการอนุรักษ์	ม.5 ต.ลีเล็ด อ.พินพูน จ.สุฎ	นายประเสริฐ พันธุ์กร	081 271 0017 077 491 081
3	ชมรมท่องเที่ยว คลองร้อยสาย	ม.5 ต.บางชนะ อ.เมืองฯ จ.สุฎ	นายพานู ชำนาญเมือง	086 267 6695 077 205 323
4	ชมรมการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์โดยชุมชนคลองน้อย	ม.5 ต.คลองน้อย อ.เมืองฯ จ.สุฎ	นายสุมาตรา อินทรมณี	089-728-2810 Fax.077-318036-7 082-411-6357 077-318-045
5	กลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านยวนสาว	ม.13 ต.ท่าขนอน อ.คีรีรัฐนิคม ฯ จ.สุฎ.	นายวิชิต จิตรสม	081-085-9843
6	กลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านพุมเรียง	ม.2 ต.พุมเรียง อ.ไชยา จ.สุฎ.	นายจรินทร์ เฉยเชยชม	085-882-3940

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ผู้ติดต่อ	หมายเลขโทรศัพท์
7	ศูนย์เรียนรู้และการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ค่าย 514	ม.5 ต.บ้านเสด็จ อ.เคียนซา จ.สฎ.	น.ส.วัชรี ทองพิทักษ์	081-891-2154 Fax.077-439-114
8	กลุ่มท่องเที่ยวถ้ำสิงขร	ม.3 ต.ถ้ำสิงขร อ.คีรีรัฐนิคม จ.สฎ.	นายสนธิ ไชยะ นางอมรรัตน์ สุทธิกิจ	080-696-9006 286-941-3842
9	กลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านเขาเพลา	ม.9 ต.สมอทอง อ.ท่าชนะ จ.สฎ.	นายทิพากรณ์ โอชุม	081-7475553 Fax077-262-398
10	กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บ้านหินลาด	ม.9 ต.น้ำหัก อ.คีรีรัฐฯ จ.สฎ.	นางสันตญา มากบุญ	085-692-0612
11	กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชน หมู่บ้านประวัติศาสตร์ อนุสรณ์สถานบ้านช่องช้าง	ม.7 ต.พรุพี อ.บ้านนาสาร จ.สฎ.	นายสุวัฒน์ เยี่ยมบุญยะ	081-607-9329 Fax077-267-074
12	กลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านบางไผ่ไม้	หมู่ที่ 1 ต.บางไผ่ไม้ อ.เมืองฯ จ.สฎ.	น.สจรรย์ญา ศรีรักษ์	081 607 4935 077 284 892
13	ชุมชนดอนสัก	ม.10 ต.ดอนสัก อ.ดอนสัก จ.สฎ.	นายสุริยะ ศรีสุวรรณ	081 476 3957 077 371 856
14	ชุมชนบางโพธิ์	อบต.บางโพธิ์	น.ส.ณัฐปรีญา เมืองระริน	089-195-3005 Fax.077-292 411-2

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับ ที่	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว
1.	ไชยา	สวนโมกขพลาราม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติวัดบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร วัดแก้ว วัดหลง หมู่บ้านทำไข่เค็มไชยา บ่อน้ำพุร้อนธารน้ำไหล ทอผ้าไหมพุมเรียง
2.	ดอนสัก	วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์
3.	ศรีรัฐนิคม	วัดถ้ำสิงขร คลองธารน้ำใส บ่อน้ำพุร้อนถ้ำสิงขร
4.	เมือง	พระธาตุศรีสุราษฎร์ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาท่าเพชร สวนหลวง ร.9 บีงขุนทะเล
5.	เกาะสมุย	พระพุทธรูปใหญ่ เจดีย์แหลมสอ พระธาตุหินงู พระพุทธรูปบาทเขาเลห์ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง ชายหาดเฉวง หาดละไม อ่าวท้องตะเคียน อ่าวบางรัก น้ำตกหินลาด น้ำตกหน้าเมือง หินตาหินยาย เกาะฟาน ทะเลใน
6.	กาญจนดิษฐ์	วัดถ้ำคูหา วัดเขาพระนิม วัดถ้ำน้ำทิพย์ ฟาร์มหอยนางรม สถานที่ฝึกยิง น้ำตกภูริน น้ำตกหนานซ้อฟ้า บ่อน้ำพุร้อนตำบลกรูด
7.	ท่าฉาง	ศูนย์ฝึกยิงบ้านคลองไทร
8.	เกาะพะงัน	เกาะเต่า เกาะนางยวน แหลมหาดริน อ่าวศรีธนู อ่าวท้องนายปาน น้ำตกแพง น้ำตกธารเสด็จ น้ำตกจอมทอง สระมโนราห์ บ่อน้ำพุร้อนต้นยวน
9.	บ้านตาขุน	เขื่อนรัชชประภา
10.	พนม	อุทยานแห่งชาติเขาสก อุทยานแห่งชาติคลองพนม บ่อน้ำร้อนทรายดุด
11.	บ้านนาสาร	โครงการจุฬารัตน์ 8 น้ำตกดาดฟ้า น้ำตกเหมืองทวด อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น ถ้ำขมิ้น บ่อน้ำพุร้อนค่ายลูกเสือ อนุสรณ์สถานบ้านช่องช้าง สวนสละอาทิตย์
12.	เคียนซา	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหนองทุ่งทอง บ่อน้ำพุร้อนเขาตอก
13.	ท่าชนะ	หาดสำเริง ภูเขาประสงค์ถ้ำใหญ่
14.	พุนพิน	บ่อน้ำพุร้อนรัตนโกสัย (ต.ท่าสะท้อน)
15.	วิภาวดี	อุทยานแห่งชาติแก่งกรุง เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าคลองยัน น้ำตกวิภาวดี

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ.2558-2561)

1.6 ด้านการศึกษา

● สถานศึกษา

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสถานศึกษาทั้งสิ้น 664 แห่ง มีครู / อาจารย์ 10,987 คน
มีนักเรียน / นักศึกษา 211,863 คน ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับการศึกษา	จำนวน (แห่ง)	ครู (คน)	นักเรียน/นักศึกษา (คน)
รัฐบาล	554	6,905	139,048
เอกชน	75	1,592	41,125
เทศบาล	11	426	9,645
อบจ (ณ 1 มิ.ย 55)	3	124	1,867
ตชด.	4	38	730

ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ระดับการศึกษา	จำนวน (แห่ง)	ครู (คน)	นักเรียน/นักศึกษา (คน)
อาชีวศึกษา (รัฐบาล)	7	574	8,769
อาชีวศึกษา (เอกชน)	5	334	5,650

ระดับอุดมศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (แห่ง)	ครู (คน)	นักเรียน/นักศึกษา (คน)
รัฐบาล	2	784	1,246

นอกจากนี้ ยังมีสถานศึกษาในระดับอื่น ได้แก่

1. ระบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน คือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนมีสถานศึกษาทุกอำเภอ
2. สถาบันเปิดสอนระดับปริญญาโท คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์(นิด้า) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ศูนย์วิทยบริการจังหวัดสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยมหามงกุฎ ราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยตาปี
3. สถาบันเปิดสอนวิชาชีพ คือ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 11 สุราษฎร์ธานี วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี และวิทยาลัยการอาชีพไชยา

1.7 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

● สถานการณ์ปัญหายาเสพติด

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ติดตามผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พบในห้วงเดือนมีนาคม 2557 มีการจับกุมคดียาเสพติดกว่า 890 คดี ยึดของกลางได้จำนวนมาก จากรายงานพบว่า สถานการณ์การค้าและแพร่ระบาดของในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 890 คดี ผู้ต้องหา 1,021 คน ยึดของกลาง อาทียาบ้า จำนวน 45,337 เม็ด, ยาไอซ์ 3,323 กรัม, กระท่อม 350,414 กรัม 14,428 ใบ, กัญชาแห้ง 10,404 กรัม, กัญชาสด 20,532 กรัม และเฮโรอีน 0.09 กรัม ในขณะที่ด้านการบำบัดรักษา มีผู้เสพ/ผู้ติด เข้ารับการบำบัด ทั้งสิ้น 217 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้เสพ/ผู้ติด ยาบ้า ร้อยละ 32.72 รองลงมา ยาไอซ์ ร้อยละ 28.57 และกัญชา ร้อยละ 10.14

● แนวโน้มสถานการณ์ปัญหายาเสพติดจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากสถิติการจับกุมคดีรวมทุกข้อหา ปริมาณของกลางที่สำคัญ (ยาบ้า ยาไอซ์ กัญชาแห้ง) และสถิติการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดทุกระบบในห้วง 5 ปี ที่ผ่านมาเปรียบเทียบกับห้วงปฏิบัติการปี 2555 ระหว่าง 1 ตุลาคม 2554 ถึง 30 กันยายน 2555 รวม 12 เดือน พบว่าการจับกุมปริมาณของกลางและจำนวนผู้บำบัดเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ดังนี้

1.การจับกุมคดียาเสพติด รวมทุกข้อหา ห้วง 5 ปีที่ผ่านมา รวมจำนวน 26,821 คดี ผู้ต้องหา 31,980 คน โดยผู้ต้องหาคดียาเสพติดดังกล่าวมีอัตราส่วนต่อประชากรของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2555 จำนวน 1,001,396 คน คิดเป็นอัตราส่วน 1:31.31 ของประชากรจังหวัด

2.การบำบัดทุกระบบ ห้วง 5 ปี ที่ผ่านมา รวมจำนวน 20,551 คน มีอัตราส่วนต่อประชากรตามข้อ 1 คิดเป็นอัตราส่วน 1:48.73 ของประชากรจังหวัด

3.รวมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตามข้อ 1 และ ข้อ 2 รวมจำนวน 52,531 คน คิดเป็นอัตราส่วน 1:19.6 ของประชากรจังหวัด

4.จากข้อมูลการเฝ้าระวังและวิเคราะห์ข้อมูลยาเสพติดของสำนักงาน ปปส. พบว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอำเภอที่มีปัญหายาเสพติดรุนแรงจำนวน 15 อำเภอ ใน 19 อำเภอ ของจังหวัด และมีพื้นที่หมู่บ้านที่มีปัญหายาเสพติดรุนแรง จำนวน 105 หมู่บ้าน จากจำนวน 1,035 หมู่บ้าน 128 ชุมชน ในจังหวัด มีพื้นที่อำเภอและหมู่บ้านที่มีปัญหายาเสพติดรุนแรงมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน 7 จังหวัด

1.8 ด้านศาสนา

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความหลากหลายในการนับถือศาสนา และมีจำนวนประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ 982,558 คน (คิดเป็นร้อยละ 98.03 ของประชากร) มีจำนวนวัด 255 แห่ง จำนวนสำนักสงฆ์ 73 แห่ง และจำนวนที่พักสงฆ์ 190 แห่ง ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ.คณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2)พ.ศ.2535 มาตรา31บัญญัติว่า วัดมีสองอย่าง คือ

๑. วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา
๒. สำนักสงฆ์ คือ วัดที่ยังมิได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

ที่พักสงฆ์ หมายถึง สถานที่พำนัก พักพิงชั่วคราวของพระภิกษุ สามเณร ซึ่งยังมิได้เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย

จำนวนวัด สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์ สามเณร ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2556

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนวัด/สำนักสงฆ์/ที่พักสงฆ์			
		วัด	สำนักสงฆ์	ที่พักสงฆ์	รวม
1.	เมืองสุราษฎร์ธานี	30	7	3	40
2.	กาญจนดิษฐ์	29	9	25	63
3.	เวียงสระ	10	1	9	20
4.	พุนพิน	39	7	7	53
5.	พระแสง	7	7	19	33
6.	บ้านนาเดิม	6	1	5	12
7.	บ้านนาสาร	14	5	5	24
8.	คีรีรัฐนิคม	10	4	13	27
9.	ท่าชนะ	14	3	17	34
10.	บ้านตาขุน	3	2	2	7

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนวัด/สำนักสงฆ์/ที่พักสงฆ์			
		วัด	สำนักสงฆ์	ที่พักสงฆ์	รวม
11.	ท่าฉาง	15	1	13	29
12.	ดอนสัก	11	3	13	27
13.	เกาะสมุย	18	6	7	31
14.	เกาะพะงัน	8	1	2	11
15.	เคียนซา	4	2	11	17
16.	ไชยา	24	7	10	41
17.	พนม	8	4	18	30
18.	ชัยบุรี	3	2	6	11
19.	วิภาวดี	2	1	5	8
รวม		255	73	190	518

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.9 ด้านประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณีชักพระ ทอดผ้าป่า และแข่งขันเรือยาว มีอีกชื่อ คืองานเดือนสิบเอ็ด ซึ่งเป็นเวลาเดียวกับเทศกาลออกพรรษา กิจกรรมที่สำคัญได้แก่การประกวดเรือพระ ซึ่งจะมีทั้งรถพนมพระ และเรือพนมพระ ซึ่งรถและเรือพนมพระอาจจะตกแต่งประดับประดาด้วยการแกะสลัก หรือฉลุไม้ ตกแต่งจำลอง เสมือนฉากที่พระพุทธเจ้ากลับมาจากสวรรค์ขึ้นดาวดึงส์ในงานพิธีจะใช้คนลาก เชื่อว่าผู้ที่ได้ร่วมลากจูงรถหรือเรือพนมพระจะได้อานิสงค์หลายประการ

การจัดพุ่มผ้าป่าเป็นการจำลองพุทธประวัติของพระพุทธเจ้าแสดงออกเป็นตอน ๆ ด้วยการนำต้นไม้หรือกิ่งไม้ประดับกับหลอดไฟสีต่าง ๆ บ้างก็จะจัดอุปกรณ์อื่นร่วมประกอบฉาก ทั้งการเขียนภาพ บั๊นรูปดินเหนียว อุปกรณ์ประกอบฉากจะไม่นิยมนำสิ่งมีชีวิตมาจัดประกอบฉาก เพราะเชื่อว่าเป็นการทรมานสัตว์ และจะไม่ได้อานิสงค์ และตกแต่งด้วยเครื่องอัฐบริขารเพื่อในเช้าวันรุ่งของวันออกพรรษาจะได้นิมนต์พระมาทำพิธีทอดผ้าป่า

(ที่มา:แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ.2558-2561)

1.10 ด้านสาธารณสุข

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสถานบริการสาธารณสุขทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน มีทั้งโรงพยาบาลต่างๆ กระจายอยู่ในแต่ละอำเภอ และมีสถานพยาบาลประเภทอื่นให้บริการประชาชนในแต่ละพื้นที่ มีโรงพยาบาลศูนย์, โรงพยาบาลชุมชน, โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต, โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล, ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล, โรงพยาบาลมะเร็ิงสุราษฎร์ธานี และโรงพยาบาลองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีซึ่งดำเนินการโดยร่วมกับโรงพยาบาลศูนย์สุราษฎร์ธานี

ข้อมูลทรัพยากรสาธารณสุข / สถานบริการสาธารณสุข

1.ภาครัฐ

ลำดับที่	โรงพยาบาล	ขนาด (เตียง)	จำนวน (แห่ง)
1	โรงพยาบาลศูนย์	800	1
2	โรงพยาบาลทั่วไป	160	1
3	โรงพยาบาลชุมชน	90	1
4	โรงพยาบาลชุมชน	60	4
5	โรงพยาบาลชุมชน	30	12
6	โรงพยาบาลชุมชน	10	1
7	โรงพยาบาลชุมชน	1300	1
8	โรงพยาบาลสังกัดกรมส่งเสริมสุขภาพจิต	30	2
9	โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม	-	166
10	ศูนย์สุขภาพชุมชน	-	4
11	ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล (ศูนย์บริการร่วมกับ ศสช.)	-	5
12	โรงพยาบาลมะเร็ิงสุราษฎร์ธานี	80	1

2.ภาครัฐวิสาหกิจ

ลำดับที่	โรงพยาบาล	ขนาด (เตียง)	จำนวน (แห่ง)
1	สถานพยาบาลเขื่อนรัชชประภา	-	1
2	สถานพยาบาลการไฟฟ้า	-	1

3.ภาคเอกชน

ลำดับที่	โรงพยาบาล	ขนาด (เตียง)	จำนวน (แห่ง)
1	โรงพยาบาล	7/409	
2	คลินิกแพทย์เฉพาะทาง/ทั่วไป	-	153
3	คลินิกทันตกรรม	-	58
4	คลินิกกายภาพบำบัด	-	1
5	คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์	-	220
6	สถานพยาบาลแพทย์แผนไทย	-	8
7	เทคนิคการแพทย์	-	5
	ร้านขายยา		388
	- แผนปัจจุบันที่มีเภสัชกร	-	280
	- แผนปัจจุบันบรรจุนเภสัชกร	-	58
	- แผนปัจจุบันบรรจุนเภสัชกรสำหรับสัตว์	-	6
	- แผนโบราณ	-	44

บุคลากรสาธารณสุข

1.ภาครัฐ

ลำดับที่	โรงพยาบาล	จำนวน (คน)
1	แพทย์	248
2	ทันตแพทย์	68
3	เภสัชกร	152
4	พยาบาลวิชาชีพ	1,724
5	พยาบาลเทคนิค	65
6	นักการแพทย์แผนไทย	85

2.ภาครัฐวิสาหกิจ

ลำดับที่	โรงพยาบาล	จำนวน (คน)
1	แพทย์	-
2	ทันตแพทย์	-
3	เภสัชกร	-
4	พยาบาลวิชาชีพ	3
5	พยาบาลเทคนิค	3

3.ภาคเอกชน (รพ.เอกชน)

ลำดับที่	โรงพยาบาล	จำนวน (คน)
1	แพทย์	72
2	ทันตแพทย์	4
3	เภสัชกร	28
4	พยาบาลวิชาชีพ	228
5	พยาบาลเทคนิค	3
6	ผดุงครรภ์	2

4.อาสาสมัครสาธารณสุข

ลำดับที่	โรงพยาบาล	จำนวน (คน)
1	แพทย์	248
2	ทันตแพทย์	68
3	เภสัชกร	252
4	พยาบาลวิชาชีพ	1,724

5.บุคลากรสาธารณสุข ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ลำดับที่	โรงพยาบาล	จำนวน (คน)
1	แพทย์	2
2	ทันตแพทย์	1
3	เภสัชกร	17
4	พยาบาลวิชาชีพ	10
5	นักการแพทย์แผนไทย	1
6	อื่น ๆ (รวมลูกจ้าง)	154
	รวมทั้งหมด	180

ข้อมูลอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อสม. จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2557

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวน อสม.ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (คน)
1	เมือง	1,537
2	พุนพิน	1,384
3	กาญจนดิษฐ์	2,281
4	บ้านนาเดิม	563
5	ท่าฉาง	723
6	บ้านนาสาร	1,578
7	เคียนซา	971
8	ไชยา	1,105
9	เวียงสระ	1,212
10	ดอนสัก	799
11	บ้านตาขุน	444
12	คีรีรัฐนิคม	998
13	วิภาวดี	490
14	พระแสง	1,177
15	พนม	933
16	ท่าชนะ	1,346
17	ชัยบุรี	624
18	เกาะสมุย	788
19	เกาะพะงัน	306
	รวม	19,259

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จำนวนและอัตราสถิติชีพ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2553 – 2555

รายการ	2553		2554		2555	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
อัตราเกิด (ต่อ 1,000 ประชากร)	12,727	12.78	13,490	13.45	13,950	13.7
อัตราตาย (ต่อ 1,000 ประชากร)	4,341	4.35	4,618	4.6	4,597	4.51
อัตราเพิ่มตามธรรมชาติ (ต่อ 100 ประชากร)	8,386	0.84	8,872	0.88	9,353	0.91
อัตราตายปริกำเนิด (ต่อ 1,000 เกิดมีชีพ)	134	10.52	115	8.54	163	11.68
อัตราทารกตาย (ต่อ 1,000 เกิดมีชีพ)	148	11.62	58	4.31	83	5.94
อัตรามารดาตาย (ต่อ 100,000 เกิดมีชีพ)	3	23.57	1	7.43	4	28.67

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ.2555

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแนวโน้มของอัตราการเกิดมีชีพเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ.2555 มีอัตราการเกิดมีชีพ 13.70 ต่อประชากรพันคน อัตราการตาย 4.51 ต่อประชากรพันคน ลดลงจากปีที่ผ่านมาและอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 0.91 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2553 และปี พ.ศ.2554 ซึ่งมีอัตราเพิ่มร้อยละ 0.84 และ ร้อยละ 0.88 ตามลำดับ

ข้อมูลผู้สูงอายุ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี2556

อำเภอ	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)			หมายเหตุ
	ชาย	หญิง	รวม	
ท่าชนะ	5,836	6,970	12,806	
ไชยา	4,071	5,292	9,363	
ท่าฉาง	2,134	2,953	5,087	
พุนพิน	7,897	10,380	18,277	
กาญจนดิษฐ์	9,635	12,122	21,757	
ดอนสัก	3,175	3,731	6,906	
เกาะพะงัน	1,423	1,692	3,115	
เกาะสมุย	8,426	9,578	17,824	
บ้านนาเดิม	1,787	2,511	4,298	
บ้านนาสาร	4,949	6,162	11,111	
บ้านตาขุน	1,020	1,248	2,268	
พนม	2,280	2,429	4,709	
เวียงสระ	5,691	4,945	10,636	
คีรีรัฐนิคม	2,964	3,202	6,166	
เคียนซา	3,288	3,566	6,854	
วิภาวดี	753	894	1,647	
เมือง	12,860	15,300	28,160	
พระแสง	4,414	5,469	9,883	
ชัยบุรี	1,296	1,427	2,723	
รวม	83,899	99,871	183,590	

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมายเหตุ ข้อมูลเชิงสำรวจแยกตามกลุ่มอายุ (Provis Data Center) สิงหาคม 2556

ข้อมูลอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อสม. จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2557

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวน อสม.ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (คน)
1	เมือง	1,537
2	พุนพิน	1,384
3	กาญจนดิษฐ์	2,281
4	บ้านนาเดิม	563
5	ท่าฉาง	723
6	บ้านนาสาร	1,578
7	เคียนซา	971
8	ไชยา	1,105
9	เวียงสระ	1,212
10	ดอนสัก	799
11	บ้านตาขุน	444
12	คีรีรัฐนิคม	998
13	วิภาวดี	490
14	พระแสง	1,177
15	พนม	933
16	ท่าชนะ	1,346
17	ชัยบุรี	624
18	เกาะสมุย	788
19	เกาะพะงัน	306
	รวม	19,259

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน (จปฐ.2) ปี 2556 ระดับจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตัวชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)	จำนวนที่ สำรวจ ทั้งหมด (คน)	ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน(คน)	ร้อยละ
หมวดที่ 1 สุขภาพดี (คนไทยมีสุขภาพและอนามัยดี) มี 7 ตัวชี้วัด			
1.เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 2,500 กรัม	3,800	76	2.00
2.เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	69,395	36	0.05
3.เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	2,943	301	10.23
4.ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย	135,962	712	0.52
5.คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	242,007	1,151	0.85
6.คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อคัดกรองความเสี่ยง ๆ	438,196	9,754	4.03
7.คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที		1,812	0.41
หมวดที่ 2 มีบ้านอาศัย(คนไทยมีบ้านอาศัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสม) มี 8 ตัวชี้วัด			
8.ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	135,962	376	0.28
9.ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี	135,962	882	0.65
10.ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี	135,962	1,006	0.74
11.ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ	135,962	1,125	0.83
12.ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	135,962	3,085	2.27
13.ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี	135,962	662	0.49
14.ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	135,962	349	0.26
15.ครอบครัวมีความอบอุ่น	135,962	279	0.21
หมวดที่ 3 ผักใฝ่การศึกษา (คนไทยมีการศึกษาที่เหมาะสม) มี 5 ตัวชี้วัด			
16.เด็กอายุ 3-5 ปี เต็ม ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	17,138	116	0.68
17.เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	54,847	73	0.13
18.เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	5,981	125	2.09
19.เด็กจบการศึกษาบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	125	22	17.60
20.คนอายุ 15-60 ปี เต็ม อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	290,462	324	0.11

ตัวชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ)	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ
หมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า (คนไทยมีงานทำและมีรายได้) มี 4 ตัวชี้วัด			
21.คนอายุ 15-60 ปีเต็ม มีอาชีพและมีรายได้	280,448	5,428	1.94
22.คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้		3,507	6.61
23.คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี	3,064	178	0.13
24.ครัวเรือนมีการเก็บออกเงิน	135,962	3,795	2.79
	135,962		
หมวดที่ 5 ปลุกฝังค่านิยมไทย (คนไทยประพฤติดีและมีคุณธรรม) มี 6 ตัวชี้วัด			
25.คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราว ฯ)	465,529	22,494	4.83
26.คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	465,529	46,088	9.90
27.คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	438,196	8,840	2.02
28.คนสูงอายุ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	61,331	25	0.04
29.คนพิการ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	2,160	11	0.51
30.คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน	135,962	2,827	2.08

รายงานรายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน
ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับจังหวัด ปี 2556

ลำดับ ที่	พื้นที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน คน	แหล่งรายจ่ายครัวเรือน (บาท/ปี)				รายจ่าย ครัวเรือนรวม เฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่าย บุคคลรวม เฉลี่ย (บาท/ปี)
				ต้นทุนการ ผลิต	อุปโภคบริโภค ที่จำเป็น	อุปโภคบริโภค ที่ไม่จำเป็น	ชำระ หนี้สิน		
1	อำเภอท่าฉาง	5,854	19,218	62,028	73,248	21,344	19,859	176,479	53,757
2	อำเภอพุนพิน	15,029	51,976	42,871	98,039	21,264	26,501	188,675	54,556
3	อำเภอบ้านนาสาร	10,794	37,549	34,922	83,028	20,587	18,450	156,988	45,128
4	อำเภอไชยา	5,845	19,285	44,381	80,426	20,405	22,685	167,898	50,887
5	อำเภอวิภาวดี	2,803	9,973	52,158	86,441	19,462	41,186	199,247	56,000
6	อำเภอชัยบุรี	5,000	17,878	41,402	71,974	20,888	33,147	167,410	46,820
7	อำเภอเคียนซา	9,084	32,359	20,304	130,360	6,945	1,761	159,370	44,739
8	อำเภอเกาะพะงัน	2,511	6,558	35,425	50,161	16,265	9,042	110,892	42,460
9	อำเภอบ้านตาขุน	1,719	6,286	50,515	64,564	23,755	25,427	164,261	44,920
10	อำเภอเมือง สุราษฎร์ธานี	7,333	25,088	37,086	89,042	21,074	18,346	165,548	48,388
11	อำเภอพนม	6,693	22,461	38,824	81,181	16,508	32,659	169,173	50,411
12	อำเภอคีรีรัฐนิคม	8,428	30,145	43,478	82,143	19,058	26,653	171,332	47,901
13	อำเภอพระแสง	12,397	44,142	39,647	83,596	19,708	18,819	161,770	45,432
14	อำเภอดอนสัก	4,319	12,660	48,170	80,612	17,935	19,785	166,502	56,803
15	อำเภอบ้านนาเดิม	4,090	13,380	36,406	65,267	18,589	16,292	136,555	41,742
16	อำเภอเวียงสระ	8,015	27,769	40,740	62,422	24,071	18,813	146,046	42,153
17	อำเภอท่าชนะ	9,433	32,580	45,451	71,391	17,578	23,059	157,478	45,595
18	อำเภอ กาญจนดิษฐ์	16,615	56,222	33,172	79,270	23,268	17,509	153,216	45,279

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ข้อมูลมี 18 อำเภอ ในส่วนอำเภอเกาะสมุยไม่ได้มีการรายงานรายได้เฉลี่ยครัวเรือน)

รายงานรายได้เฉลี่ยครัวเรือน
ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับจังหวัด ปี 2556

ลำดับ ที่	พื้นที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน คน	แหล่งรายจ่ายครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ ครัวเรือนรวม เฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้ บุคคลรวม เฉลี่ย (บาท/ปี)
				อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ปลูกเลี้ยง หาเอง		
1	อำเภอท่าช้าง	5,854	19,218	284,602	47,422	15,035	27,765	374,823	114,175
2	อำเภอพุนพิน	15,029	51,976	260,342	30,602	7,134	12,014	310,093	89,664
3	อำเภอบ้านนาสาร	10,794	37,549	257,853	32,762	6,636	7,963	305,214	87,738
4	อำเภอไชยา	5,845	19,285	238,753	32,015	8,826	9,885	289,480	87,737
5	อำเภอวิภาวดี	2,803	9,973	261,253	31,257	8,097	10,818	311,425	87,529
6	อำเภอชัยบุรี	5,000	17,878	271,844	25,568	4,826	8,686	310,924	86,957
7	อำเภอเคียนซา	9,084	32,359	283,731	12,438	3,371	1,807	301,347	84,596
8	อำเภอเกาะพะงัน	2,511	6,558	184,365	20,446	9,796	5,950	220,558	84,450
9	อำเภอบ้านตาขุน	1,719	6,286	234,392	33,532	9,592	14,538	292,054	79,866
10	อำเภอเมือง สุราษฎร์ธานี	7,333	25,088	223,266	30,448	8,916	8,728	271,358	79,315
11	อำเภอพนม	6,693	22,461	220,882	32,409	5,311	6,282	264,885	78,931
12	อำเภอคีรีรัฐนิคม	8,428	30,145	237,042	28,471	5,955	9,484	280,951	78,549
13	อำเภอพระแสง	12,397	44,142	242,607	23,336	6,000	6,877	278,819	78,305
14	อำเภอดอนสัก	4,319	12,660	186,230	27,039	6,189	9,079	228,538	77,966
15	อำเภอบ้านนาเดิม	4,090	13,380	197,504	25,960	9,043	8,963	241,470	73,813
16	อำเภอเวียงสระ	8,015	27,769	204,956	26,491	11,240	11,370	254,057	73,329
17	อำเภอท่าชนะ	9,433	32,580	201,703	29,636	7,156	11,153	249,648	72,281
18	อำเภอ กาญจนดิษฐ์	16,615	56,222	198,217	25,975	8,137	9,315	241,644	71,412

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ข้อมูลมี 18 อำเภอ ในส่วนอำเภอเกาะสมุยไม่ได้มีการรายงานรายได้เฉลี่ยครัวเรือน)

1.11 ด้านประวัติศาสตร์

จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นที่ตั้งของเมืองเก่า เป็นศูนย์กลางของเมืองศรีวิชัย มีหลักฐานแสดงถึงการตั้งรกราก และเส้นทางสายไหมในอดีต พื้นที่อ่าวบ้านดอนเจริญขึ้นจนเป็นอาณาจักรศรีวิชัยในช่วงหลังพุทธศตวรรษที่ 13 โดยมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นเครื่องยืนยันความรุ่งเรืองในอดีต ภายหลังจากเชื่อว่า เมื่ออาณาจักรตามพรลิงก์หรือเมืองนครศรีธรรมราชมีความรุ่งเรืองมากขึ้นนั้น เมืองไชยา ก็เป็นหนึ่งในเมืองสิบสองนักษัตรของเมืองนครศรีธรรมราชด้วย ชื่อว่า "เมืองบันไทยสมอ" นอกจากนี้ในยุคใกล้เคียงกันนั้นยังพบความเจริญของเมืองที่เกิดขึ้นในบริเวณลุ่มแม่น้ำตาปี ได้แก่ เมืองเวียงสระ เมืองคีรีรัฐนิคม และเมืองท่าทอง โดยเชื่อว่าเจ้าศรีธรรมมาโคกราช ผู้ครองเมืองนครศรีธรรมราช นั้นอพยพย้ายเมืองมาจากเมืองเวียงสระเนื่องจากเป็นเมืองที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล รวมทั้งเกิดโรคภัยระบาดและเมื่อเมืองนครศรีธรรมราชเจริญรุ่งเรืองนั้นได้ยกเมืองไชยาและเมืองท่าทองเป็นเมืองสิบสองนักษัตรของตนด้วย

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ได้ก่อตั้งอุรือพระที่นั่งและเรือรบเพื่อใช้ในราชการที่อ่าวบ้านดอน ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงให้ย้ายที่ตั้งเมืองท่าทองมายังอ่าวบ้านดอน (ซึ่งเป็นที่ตั้งของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีในปัจจุบัน) พร้อมทั้งยกฐานะให้เป็นเมืองจัตวา ขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร และพระราชทานชื่อว่า "เมืองกาญจนดิษฐ์" โดยแต่งตั้งให้พระยากาญจนดิษฐ์บดีเป็นเจ้าเมืองดูแลการปกครอง ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้รวมเมืองกาญจนดิษฐ์ เมืองคีรีรัฐนิคม และเมืองไชยาเป็นองค์เดียวกัน เรียกว่า "เมืองไชยา" ภายใต้อำนาจมณฑลชุมพร และเมื่อเมืองขยายใหญ่ขึ้น จึงมีการปรับเปลี่ยนการปกครองและขยายเมืองออกไป มีการสร้างเมืองใหม่ขึ้นที่ อ่าวบ้านดอน ให้ชื่อเมืองใหม่ว่า อำเภอไชยา และให้ชื่อเมืองเก่าว่า "อำเภอพุมเรียง" แต่เนื่องด้วยประชาชนยังติดเรียกชื่อเมืองเก่าว่า "อำเภอไชยา" ด้วยเหตุนี้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระราชทานนามเมืองใหม่ที่บ้านดอนว่า "สุราษฎร์ธานี" และให้ชื่อเมืองเก่าว่า "อำเภอไชยา" และทรงพระราชทานนาม แม่น้ำตาปี ให้ในคราวเดียวกันนั่นเอง ซึ่งเป็นการตั้งชื่อตามแบบเมืองและแม่น้ำในประเทศอินเดียที่มีแม่น้ำตาปติไหลลงสู่ทะเลออกผ่านปากอ่าวที่เมืองสุราษฎร์

1.12 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายและอุดมสมบูรณ์ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอยู่อาศัย และการท่องเที่ยว ถึงแม้ว่าสถานการณ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงจากการกระทำของมนุษย์ แต่ระดับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็อยู่ในระดับที่ไม่รุนแรงนัก

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ป่าซึ่งกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 26 ป่า เนื้อที่ 3,643,588 ไร่ และมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ซึ่งส่วนใหญ่ทับซ้อนกับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ คือ อุทยานแห่งชาติ จำนวน 6 แห่ง พื้นที่เตรียมการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ จำนวน 2 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 4 แห่ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน 2 แห่ง ในปี 2552 มีเนื้อที่ป่าคงเหลือ จำนวน 2,433,656.25 ไร่ หรือ 3,893.85 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 30.20 เปอร์เซ็นต์ของเนื้อที่จังหวัด

เนื่องจากการบุกรุกพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อการขยายพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ปาล์มน้ำมัน ยางพารา เป็นต้นทำให้เกิดผลกระทบได้แก่ เกิดการชะล้างพังทลายของดิน เกิดตะกอนทำให้มีแหล่งน้ำตื้นเขินขาดน้ำในหน้าแล้ง มีน้ำป่า/น้ำท่วมเฉียบพลัน แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น จากร้อยละ 28.72 ในปี 2548 เป็น 30.20 ของพื้นที่จังหวัด ในปี 2552

ปัญหาการจัดการขยะและน้ำเสีย

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีปริมาณน้ำเสียประมาณ 200,000 ลูกบาศก์เมตร ต่อวัน ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ปริมาณขยะมูลฝอย 681.3 ตันต่อวัน ในเขตเทศบาลประมาณวันละ 340 ตัน โดยสามารถจัดเก็บขยะได้ประมาณวันละ 545.04 ตัน หรือประมาณร้อยละ 80 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ควรใช้นโยบาย ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย และดึงภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำจัดขยะโดยขณะนี้ในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีมีปริมาณขยะประมาณวันละ 120-130 ตัน ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการขาดแคลนพื้นที่ในการกำจัดขยะ เกิดปัญหาขยะตกค้าง และไม่มีระบบบำบัดขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล ขาดการบริหารจัดการขยะอย่างครบวงจร เช่น การลดแยกขยะ การมีส่วนร่วมจากชุมชน เป็นต้น

ขณะนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบกำจัดขยะ ที่ถูกหลักสุขาภิบาลมีเพียง 2 แห่ง คือเทศบาลตำบลเกาะสมุยและ เทศบาลตำบลเกาะเต่า ใช้ระบบเตาเผา อย่างไรก็ตามเตาเผาขยะที่มีประสิทธิภาพจะต้องลดปริมาณขยะให้เหลือน้อยที่สุดและส่วนที่เหลือจากการเผาไหม้จะต้องคงรูปไม่มีการย่อยสลายได้อีกต่อไปและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัย นอกจากนี้การบริหารจัดการระบบกับกำจัดขยะแบบเตาเผาที่มีค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง การดูแลบำรุงรักษาค่อนข้างสูง เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกาะสมุยในขณะนี้ เนื่องจากเตาเผาขยะที่เกาะสมุยใช้งานมาเป็นระยะเวลาร่วมเกิน 10 ปี ย่อมมีการเสื่อมสภาพ ทำให้ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมสูงมาก เป็นจำนวนเงินถึง 60 ล้านบาท

2 คักยภาพของท้องถิ่น ในภาพรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.1 สรุปสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

การวิเคราะห์คักยภาพของท้องถิ่น ในภาพรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการจัดเวทีประชุมร่วมระหว่างผู้บริหารท้องถิ่น ส่วนราชการ รั้ววิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และประชาคมท้องถิ่น โดยการจัดทำเวทีประชาคม เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ณ โรงแรมวังใต้ ได้รับทราบปัญหาและความต้องการจากผู้เข้าร่วมประชุมดังกล่าว และได้สรุปประเด็นปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

สภาพปัญหาที่ได้รับจากการประชุมเวทีประชาคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และประชาชนต้องการให้แก้ไข คือ ถนนชำรุดเสียหายที่เกิดจากรถบรรทุกเกินขนาด เสียหายจากการเกิดน้ำท่วม และถนนหมดอายุการใช้งาน ขาดการซ่อมแซมบำรุงรักษา ถนนไม่ได้มาตรฐาน ปัญหาฝุ่นละอองจำนวนมากที่เกิดจากถนนลูกรัง สะพานชำรุดเสียหายไม่มีความปลอดภัยในการสัญจร ไม่มีสะพานข้ามคลองทำให้การสัญจรของประชาชนไม่สะดวกและต้องใช้เวลาในการเดินทางมากขึ้น ไม่มีระบบประปาขนาดใหญ่ ขาดการปรับปรุงพัฒนาอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ ลำคลองตื้นเขิน และมีวัชพืชกั้นการไหลของน้ำทำให้เกิดน้ำท่วมในฤดูฝน ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในหน้าแล้ง ขาดระบบไฟฟ้าบริเวณถนนซึ่งเป็นจุดเสี่ยง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นขาดเครื่องมือในการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ต้องการให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นโดย

- 1.1 ก่อสร้างถนนลาดยาง หรือถนนคอนกรีต
- 1.2 บุกเบิกถนนใหม่
- 1.3 ปรับปรุงผิวจราจรถนนลูกรังเป็นถนนลาดยาง
- 1.4 ซ่อมแซมถนนที่ชำรุดเสียหาย
- 1.5 ก่อสร้างสะพานข้ามคลอง
- 1.6 ถนนในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรมีแผนการบำรุง ปรับปรุง ซ่อมแซม เป็นระยะๆ และครอบคลุมทุกอำเภอ
- 1.7 ก่อสร้างระบบประปาขนาดใหญ่
- 1.8 ขุดเจาะบ่อบาดาล
- 1.9 ขุดลอกคูคลองระบายน้ำ
- 1.10 ขุดลอกแหล่งน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ
- 1.11 ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณจุดอันตรายหรือจุดเสี่ยง

2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

สภาพปัญหาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ได้รับจากการประชุมเวทีประชาคม คือ ผู้สูงอายุไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ ไม่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานภาครัฐในการจัดกิจกรรมของ อสม. หรือผู้สูงอายุขาดแคลนสถานที่ในการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ และกลุ่มต่าง ๆ ขาดการอบรมให้ความรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพของกลุ่มสตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ขาดการให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ ขาดการให้ความรู้ในการป้องกันโรคต่าง ๆ เช่น ไข้เลือดออก ฯลฯ โดยต้องการให้มีหน่วยงานเข้าช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ
- 2.2 อบรมและดูงานของแกนนำด้านสุขภาพ
- 2.3 อบรมส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มสตรี/พัฒนาศักยภาพกลุ่มสตรี/ผู้สูงอายุ/ผู้พิการ
- 2.4 โครงการสร้างศูนย์เพื่อสุขภาพ
- 2.5 จัดอบรมให้ความรู้ วรรณคดีประชาสัมพันธ์การป้องกันโรคต่าง ๆ

3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

สภาพปัญหาที่ได้รับจากการประชุมเวทีประชาคมด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย คือ ปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาสำคัญมากในหลายพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถควบคุมได้ส่งผลกระทบต่อเยาวชนและประชาชนในพื้นที่ เด็ก เยาวชน ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ เครื่องมือในการป้องกันการบรรเทาสาธารณภัยและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ โดยมีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

- 3.1 จัดอบรมให้ความรู้ แนะนำถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติดให้กับประชาชน เยาวชน นักเรียน.
- 3.2 สนับสนุนรถกู้ภัยและอุปกรณ์กู้ภัย
- 3.3 จัดทำโครงการอบรม อปพร.
- 3.4 จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 3.5 ติดตั้งกล้องวงจรปิดบริเวณจุดเสี่ยง แหล่งชุมชน ทั่วทั้งจังหวัด

4. ด้านการศึกษา

สภาพปัญหา ความต้องการของประชาชนที่ได้รับจากการประชุมเวทีประชาคมด้านการศึกษา คือ ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ขาดครูชาวต่างชาติ ขาดการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ ศูนย์การเรียนรู้และช่องทางการเรียนรู้ต่าง ๆ ไม่เพียงพอ โดยมีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

- 4.1 จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ให้กับโรงเรียนต่าง ๆ
- 4.2 ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ เช่น กศน.
- 4.3 สนับสนุนครูชาวต่างชาติ
- 4.4 สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพศูนย์เด็ก

5. ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพปัญหาด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับจากการประชุมเวทีประชาคม คือ ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ ขาดระบบการกำจัดขยะที่เป็นระบบและได้มาตรฐาน โดยมีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

- 5.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในพื้นที่ต่าง ๆ
- 5.2 ปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
- 5.3 จัดระบบกำจัดขยะรวม
- 5.4 เตาเผาขยะที่ได้มาตรฐาน

6. การพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

สภาพปัญหา ความต้องการของประชาชนที่ได้รับจากการประชุมเวทีประชาคมด้านพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน คือ ขาดความรู้ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ขาดความรู้ความเข้าใจในประเพณีวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน โดยมีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

- 6.1 อบรมการใช้ภาษาอังกฤษให้กับประชาชน
- 6.2 อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ได้แก่ ความเป็นมา ความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 6.3 ให้ความรู้เกี่ยวกับ วัฒนธรรมประเพณีของประเทศเพื่อนบ้าน

7. ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

สภาพปัญหา ความต้องการของประชาชนที่ได้รับจากการประชุมเวทีประชาคมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ขาดการอบรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน เกี่ยวกับศาสนา การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น โดยมีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

7.1 อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี แก่เด็ก เยาวชน

7.2 รณรงค์ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น

8. ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ความต้องการของประชาชนที่ได้รับจากการประชุมเวทีประชาคมด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี คือ ขาดการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีแก่ผู้นำต่าง ๆ เช่น อบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีแก่ผู้นำท้องถิ่น